

VINTERKRIGET – SFK – BATALJON SEDERHOLM

Klockan 11.00 onsdagen den 13 mars 1940 tystnade vapnen. Efter 105 dagars krig undertecknade Finland ett fredsavtal med Sovjetunionen. Vinterkriget var slut.

Fredsavtalet innebar att Finland tvingades avstå till Sovjetunionen 27 000 kvadratkilometer areal och här bodde ca. 435 000 personer.

Förmiddagen den 14 mars skickade chefen för svenska försvarsstaben, generalmajor A. Rappe ett telegram till generalmajor A Douglas, chef för 2:a armékårsstaben i Luleå, med önskemål om transporthjälp för utrymning av de finska områden, som skulle avträdas till Sovjetunionen. Önskemålet hade kommit från den finska utrikesministern Väinö Tanner.

Uppdraget att genomföra hjälptransporterna gick till major Mortimer Sederholm från T1 i Linköping.

"Bataljon Sederholm" kom att bestå av 3:e bilkompaniet från T1 och 11:e bilkompaniet från T3 samt två kårbilskompanier (29:e kårbilskompaniet och 32:a kårbilskompaniet) uppsatta av armékåren i norra Sverige. Vidare ingick en sjuktransportpluton och en verkstadsgrupp. Senare anlände två bilplutoner från T3, vilka tog sig över Kvarken till norra Finland och anslöt sig till bataljonen. Vidare anlände ca. 100 frivilliga från Norrbotten och slutligen underställdes "Bataljon Sederholm" ett bilkompani från SFK som sändes ned till södra Finland för att biträda vid evakueringen.

Bataljonens sammanlagda styrka uppgick till 25 officerare, 20 underofficerare och 1200 underbefäl och manskap samt 500 lastbilar, 50 personbilar, 8 bussar och 32 motorcyklar.

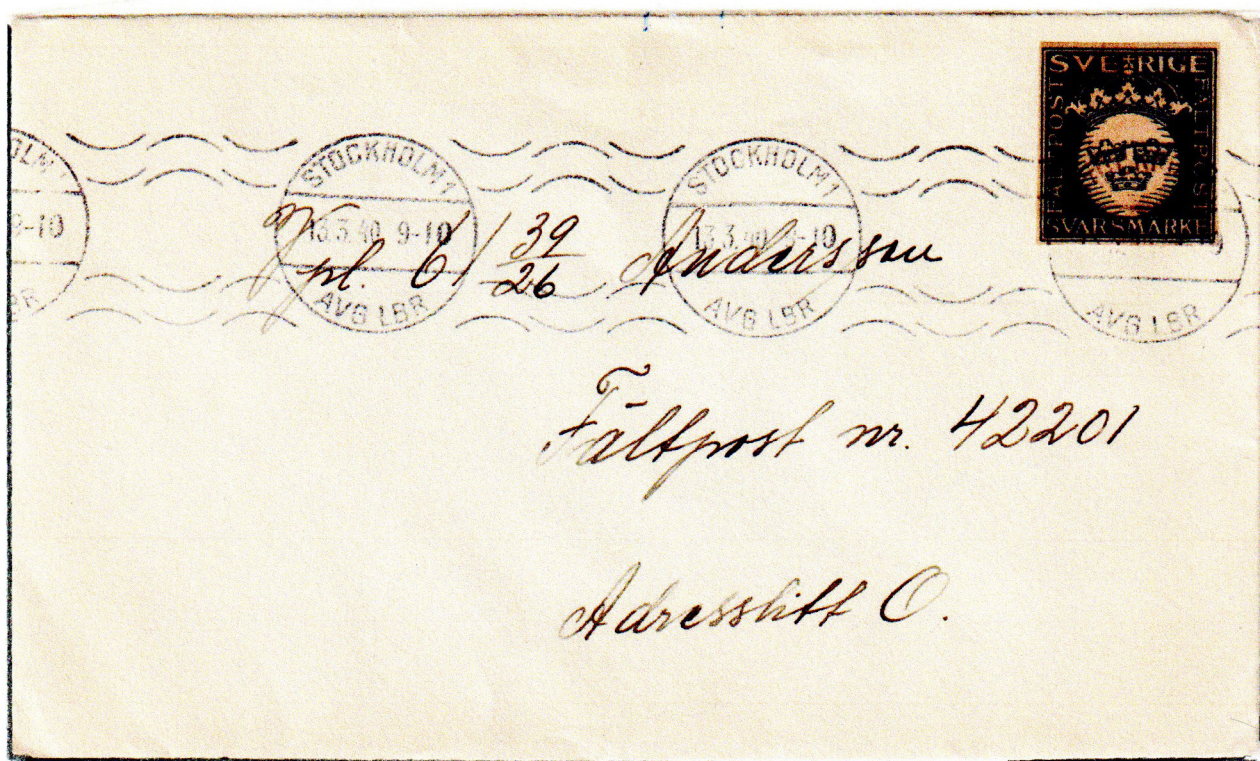
Några som var med har menat att deras uppdrag i Finland var frivillig. Detta kan man ifrågasätta då man läser bataljonsdagorder från den 31 mars:

För klarläggande av de förhållanden, under vilka i Bataljon Sederholm ingående förband beordrats till tjänstgöring i Finland, vill jag härmed meddela följande:

I bataljonen ingående förband är i motsats till de civila bilorganisationer, vars personal och motorfordon anskaffats på frivillighetens väg, militära organisationer. Order om bataljonens organiserande, dess avmarsch till och verksamhet i Finland har utfärdats av den svenske överbefälhavaren i samförstånd med den svenska regeringen. Tjänstgöringen i Finland är således av ren militär beskaffenhet: all personal är i alla avseenden underkastad den lydnessplikt, som är gällande för militär tjänstgöring i Sverige.

Något sådant att svensk beordrad trupp opererat utom landets gränser – om man bortser från Ålansdetachmentet under första Världskriget – torde inte ha hänt under hela vår långa fredstid.

FÄLTPOST

FÄLTPOST

Militärt svarsbrev avstämplat STOCKHOLM 13.3.40 till "Fältpost 42201 Lit. O" 29:e Kårbilskompaniet vid armékåren i norra Sverige.

Försändelsen är avstämplad dagen då "Finska Vinterkriget" slutade med den tunga freden i Moskva. 29:e Kårbilskompaniet kom redan den 14.3.40 att rekryteras till "Bataljon Sederholm". Bataljonen sattes in i Finland för evakuering av områden, vilka i fredsuppgörelsen skulle avträdas till Sovjetunionen.

FÄLTPOST

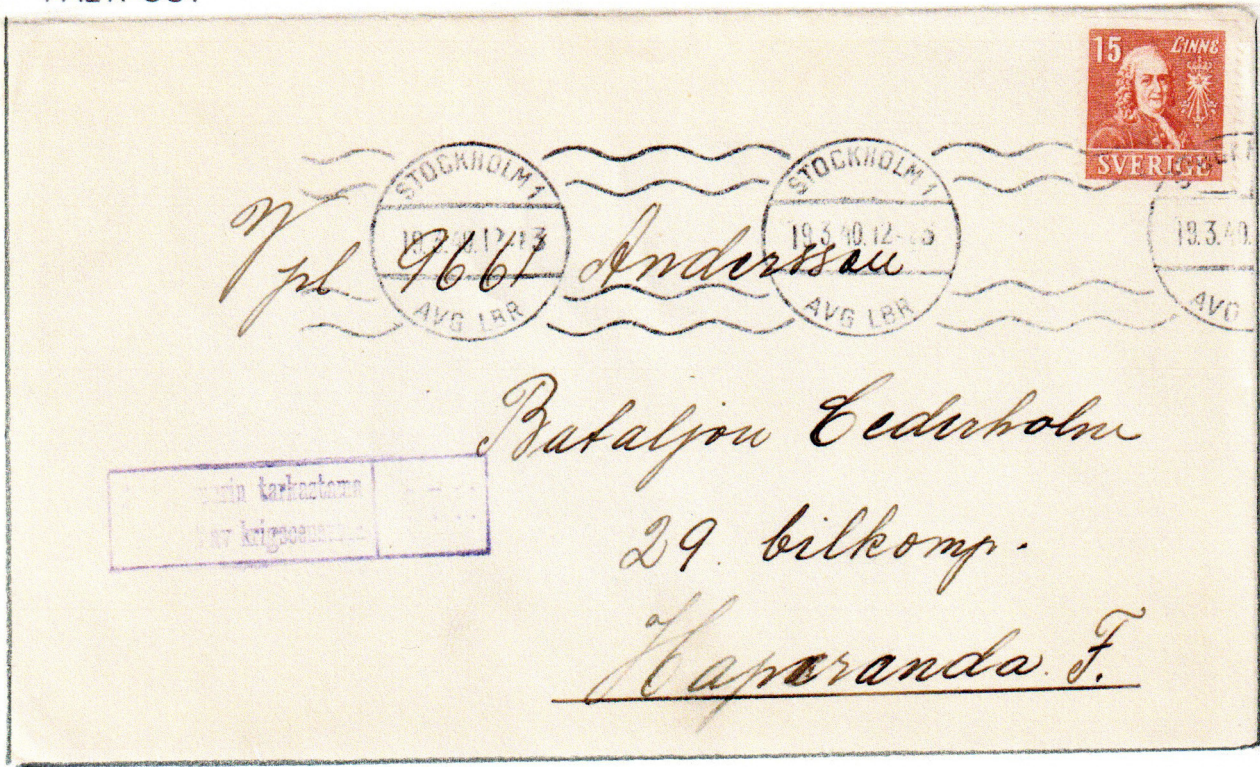
STOCKHOLM AA 103 14/3 1940 10 45 =
GENERALMAJOR DOUGLAS =
ÖNSKEMÅL OM TRANSPORTHJÄLP FÖR UTRYMNING AV DE FINSKA
OMRÅDEN SOM SKOLA AVSTÅS TILL SOVJETUNIONEN : HUR STOR
DEL AV ARMEKÅRENS BILFÖRBAND KUNNA DISPONERAS
DÄRFÖR ? ÖNSKVÄRT MED STÖRSTA MÖJLIGA STYRKA :
RAR OMGÄENDE = RAPPE +
AA 103 GENERALMAJOR DOUGLAS RAPPE +

FÄLTPOST

Brev till "Fältpost 42201 Lit O" 29: kårbilskompaniet avstämplat STOCKHOLM den 14.3.40, dagen efter Finlands tunga fred. Organisationen av evakueringen och transporthjälpen är i full gång.

Chefen för svenska försvarsstaben, general Axel Rappe, sände telegram till chefen för 2:a armékårsstaben om önskemål om transporthjälp för utrymning av de finska områden som skulle avträdas till Sovjetunionen.

FÄLTPOST

FÄLTPOST

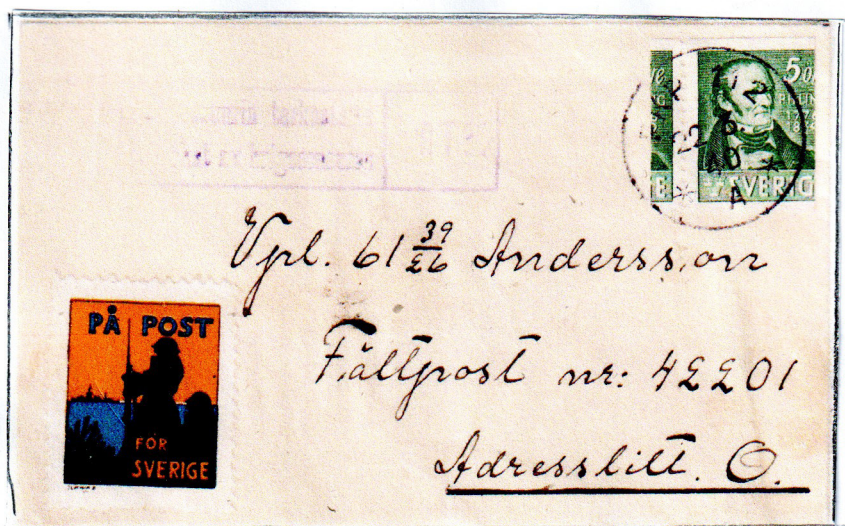
Fältpostbrev från STOCKHOLM den 19.3.40 till "Bataljon Sederholm 29 bilkomp. Haparanda F". Försändelsen har granskats av den finska censuren i Torneå (violett fyrkanstämpel). Vid vinterkrigets slut den 13.3.40 startade Nordens största folkförflyttning i modern tid. Evakueringen av Karelen skulle säkert ha lyckats sämre utan den hjälp Finland fick från Sverige.

"Bataljon Sederholm", ledd av major Mortimer Sederholm, omfattade ca. 1250 svenska soldater och nära 600 fordon. Den 16.3.40 på morgonen var bataljonen vid gränsen Haparanda / Torneå.

FÄLTPOST

Militärt svarsbrev avstämplat avstämplat FURUDAL den 29.3.40 till "Fältpost 46032 HAPARANDA F" (Bat. Sederholm).
Försändelsen är frankerad med svarsmärke på brev till Finland med adressorten Haparanda F (Jfr. postbehandlingen vid SFK)

FÄLTPOST

Brev avstämplat PKP 112 till "Fältpost 42201 Adresslit O" (Bat. Sederholm) med finsk censur i Torneå.
Försändelsen har felaktig datumstämpel 22.6.40, skall vara 22.3.40

FÄLTPOST

Brev från STOCKHOLM den 23.3.40 till Finland och svensk soldat i "Bataljon Sederholm" med svensk fältpostadress "Fältpost 42201 Lit O". Detta var svensk trupp beordrad operera utanför landets gränser (Jfr. SFK). Försändelsen har öppnats och censurerats av finsk censur i Torneå.

Detta var syner som mött manskapet i "Bataljon Sederholm". De skulle nu snabbt förflytta människor, boskap och bohag till väster om om den nya riksgränsen mot Sovjetunionen.

FÄLTPOST

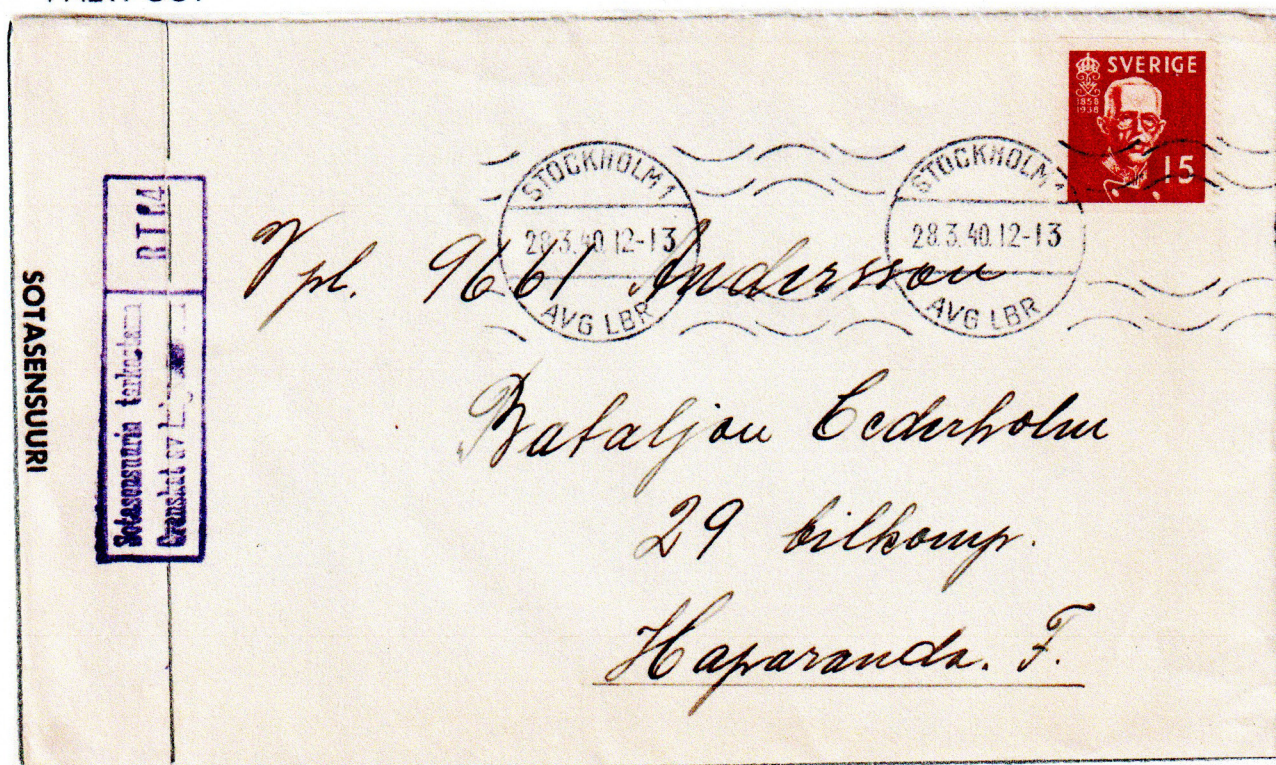
FÄLTPOST

Brev från STOCKHOLM den 27.3.40 till "Bataljon Sederholm, 29 bilkomp. Haparanda F".

Försändelsen har öppnats och censurerats. Kuvertets vänstra kortsida bär censurförslutning "SOTASENSUURI / KRIGSCENSUREN" samt en censurstämpel med censornummer "RT 70", vilket anger censurorten till Torneå.

Utöver Bataljon Sederholm deltog frivilliga organisationer, såsom SLF (Svenska Lastbilsägareförbundet) och KAK (Kungl. Automobilklubben), i evakueringsarbetet.

FÄLTPOST

Orterna där Bataljon Sederholms fyra kompanier var verksamma är markerade på kartan med ●.

FÄLTPOST

Brev från STOCKHOLM den 28.3.40 till "Bataljon Sederholm 29:e bilkomp Haparanda F". Försändelsen har öppnats och censurerats i Torneå. Kuvertets kortsida bär en censurförslutning "SOTASENSUUR / KRIGSCENSUREN" samt en violett censurstämpel.

Bataljonen bestod av fyra kompanier förlagda i LAHTIS, S:T MICHEL, VARKAUS och JOENSUU.

FÄLTPOST

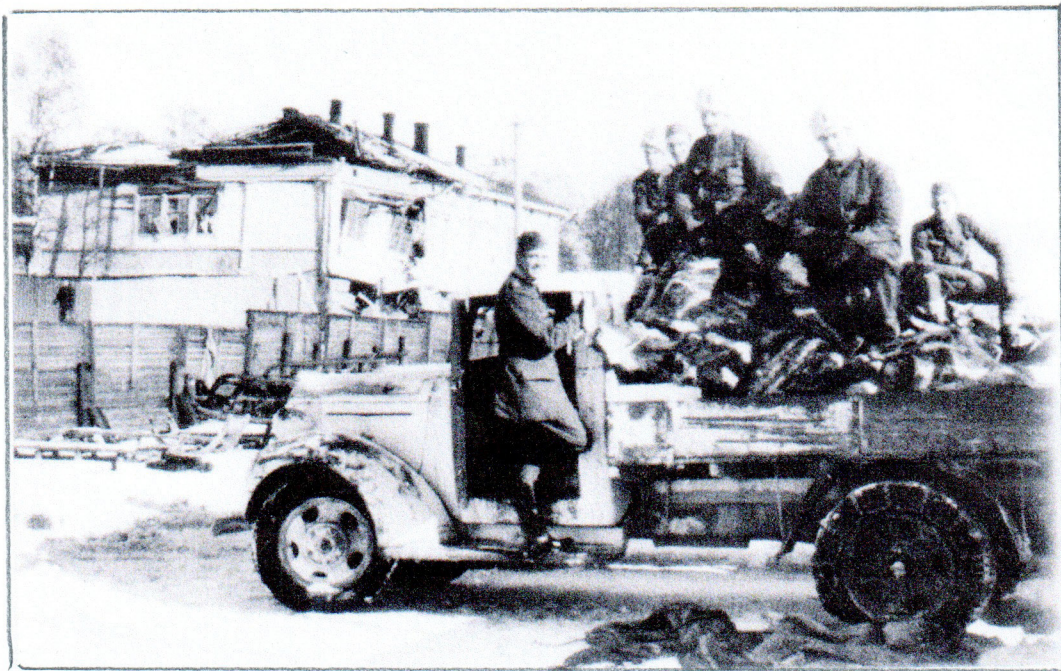

FÄLTPOST

Fältpost, svarsbrev avstämplat STOCKHOLM den 7.7.40 till "Fältpost 42201 Lit. F" (29:e Kårbilskompaniet).

Adressaten var tidigare placerad i "Bataljon Sederholm". Efter hemkomst från Finland efter den 9.4.40 var det militärpolitiska läget förändrat. Kårbilskompaniet stationerades i södra Sverige. Därav ändrat adresslittera i fältpostadressen. "F" står för förläggning söder om Dalälven.

FÄLTPOST

FÄLTPOST

Vykort från STOCKHOLM den 11.4.40 till "Bataljon Sederholm 29:e bilkompaniet Haparanda F"

Upprottet från Finland kom hastigt i samband med Tysklands angrepp på Danmark och Norge den 9.4.40. Den 11 och 12 april var Bataljon Sederholm tillbaka i Sverige Eftersom förbanden hade transporterat djur inom områden, där mul- och klövsjuka konstaterats, så fick varje man både läkarundersökas och avlusas innan man fick lämna Haparanda.